

De Kerk van Almachtige God, een introductie

Massimo Introvigne

CESNUR (Centrum voor Studies naar Nieuwe Religies)

maxintrovigne@gmail.com

Deze tekst is een bewerkte vertaling van “Church of Almighty God”, gepubliceerd op <https://censamm.org/resources/Profiles/Church-of-Almighty-God>.

ABSTRACT: De Kerk van Almachtige God is tegenwoordig de grootste nieuwe religieuze beweging in China. In het Westen is de beweging nog betrekkelijk onbekend. Studie ernaar wordt veelal gecompliceerd door onjuiste, door de Chinese autoriteiten gepropageerde informatie. De overheid in China heeft de beweging in 1995 verboden en sindsdien vervolgd, zonder zich hierbij door het Westen te laten critiseren. Deze studie reconstrueert de geschiedenis van De Kerk van Almachtige God, belicht de belangrijkste controverses rondom de beweging en eindigt met vier korte getuigenissen.

SLEUTELWOORDEN: De Kerk van Almachtige God, nieuwe religieuze beweging in China, religieuze vrijheid in China, Zhao Weishan.

Inleiding

De Kerk van Almachtige God (KAG) is een Chinees-christelijke nieuwe religieuze beweging. Externe waarnemers noemden de beweging aanvankelijk Oosterse Bliksem, een naam die de beweging niet heeft verworpen. Men verwees daarbij naar het evangelie volgens *Matteüs* (24:27): “Want zoals een bliksemschicht vanuit het oosten weerlicht tot in het westen, zo zal ook de Mensenzoon komen.” Volgens De Kerk van Almachtige God is de “bliksemschicht vanuit het oosten” de wederopstanding van Jezus Christus: hij is teruggekeerd als Almachtige God in een land in het oosten, China, om het Derde Tijdperk van de mensheid te inaugureren. De KAG-theologie kent een rijke, originele en christelijk-theologische afstamming. Alhoewel deze theologie

verschilt met die van de traditionele christelijke kerken, behoort de KAG, aldus de Amerikaanse academicus Holly Folk, tot het christendom te worden gerekend (Folk 2018).

Onstaansgeschiedenis

De meeste deskundigen die de beweging hebben bestudeerd, zijn overtuigd dat Almachtige God geïdentificeerd is met een Chinese vrouw genaamd Yang Xiangbin. Zij is geboren in 1973 in het noordwesten van China. De KAG noemt echter nooit haar naam, vermeldt nimmer biografische gegevens over haar en waarschuwt dat informatie afkomstig van externe bronnen mogelijk onjuist is.

Eind jaren '80 vond in China onder de onafhankelijke protestantse kerken een opwekkingsbeweging plaats. Deze huiskerken, of ondergrondse kerken zoals ze ook worden genoemd, maken geen deel uit van de door de regering gecontroleerde Drie-Zelfkerk. In 1989 meldde degene die door de KAG als Almachtige God is geïdentificeerd, zich formeel bij de huiskerkbeweging aan. In 1991 begon zij geïnspireerd woorden te uiten, die volgelingen, om er autoriteit en kracht aan te verbinden, zijn gaan vergelijken met woorden van Jezus Christus. Men deed dit tijdens bijeenkomsten van een groep die is gesticht door Witness Lee (1905-1977) en bekend is als de Shouters ('Schreeuwers', naar hun gewoonte om met een zeer hoge stem de naam van de Heer aan te roepen). Veel huiskerk-christenen geloofden dat deze woorden van de Heilige Geest afkomstig waren. Ofschoon de bron van de boodschappen pas naderhand is herkend als Christus, de vleesgeworden God en de enige ware God, is De Kerk van Almachtige God feitelijk in 1991 ontstaan.

Onder de eersten die zich tot de boodschap en de persoon van Almachtige God bekeerden, was Zhao Weishan, geboren in 1951, een inwoner van de provincie Heilongjiang. Op dat moment was hij de leider van een onafhankelijke tak van de Shouters-beweging. Later is hij herkend als "de man die door de Heilige Geest wordt gebruikt", "de Priester van De Kerk van Almachtige God". De Kerk van Almachtige God wordt persoonlijk geleid en begeleid door degene die zij erkent als Almachtige God. Zhao Weishan werkt samen met Almachtige God en heeft de leiding over de bestuurlijke zaken van de kerk. Er bestaat slechts een handvol oude foto's van Yang en Zhao, waarvan overigens niet is bewezen dat de beelden echt van hen zijn.

De theologische verschillen tussen de Shouters en De Kerk van Almachtige God waren voor de Chinese autoriteiten niet noodzakelijkerwijs duidelijk. Beide bewegingen zijn opgenomen op de *xie jiao*-lijst die in 1995 werd gepubliceerd. De uitdrukking *xie jiao* wordt in officiële documenten vaak vertaald als “kwade sekte” of “destructieve sekte”. Die vertaling is onjuist, een nauwkeuriger vertaling is “ketterse leer”. Het idee van *xie jiao* is ontstaan in het Mingtijdperk, toen de keizer bepaalde welke leringen “ketteren” waren. *Xie jiao*-lijsten zijn op zowel theologische als politieke gronden aangelegd. In 1725 werd bijvoorbeeld het christendom als geheel geclassificeerd als een *xie jiao*, maar onder politieke en militaire druk van het Westen is het in 1842 van de lijst gehaald. De republikeinse en communistische regeringen hebben dit oude begrip en beleid geërfd, en zijn het opnieuw gaan gebruiken in een poging om het probleem van een “destructieve sekte” te internationaliseren (Goossaert en Palmer 2011, 27-31).

Artikel 300 van het Chinese Wetboek van Strafrecht definieert het bekeren en anderszins actief zijn in en voor een *xie jiao* als een misdrijf, waarvoor gevangenisstraffen van drie tot zeven jaar of meer moeten worden opgelegd. Definities van *xie jiao* zijn echter vaag. De meest recente poging heeft geresulteerd in Regel 1 van de *Interpretaties van strafmaatregelen ten aanzien van de organisatie en gebruikmaking van “kwade organisaties” die tegen de openbare orde optreden*. Deze regel is op 25 januari 2017 uitgevaardigd door het Volkshooggerechtshof van China en het Bureau van de “People’s Supreme Attorney”. *Xie jiao* is daarin gedefinieerd als “illegale organisaties die door frauduleus gebruik van religie, *qigong* of een andere naam, door vergoddelijking en het promoten van hun leiders, of door de fabricatie en verspreiding van bijgelovige overtuigingen, in staat zijn om mensen te verwarren en te misleiden, hun groepsleden te controleren en de samenleving schade te berokkenen” (Introigne 2018a).

In de praktijk wordt een groep eenvoudigweg als een *xie jiao* beschouwd, zodra die groep op een *xie jiao*-lijst is beland. Deze lijsten worden door de Chinese autoriteiten periodiek bijgewerkt. In 1995 werden, zoals gezegd, zowel de Shouters als De Kerk van Almachtige God opgenomen. Sindsdien is De Kerk van Almachtige God op alle *xie jiao*-lijsten verschenen (Irons 2018). Opname op de lijst wordt goedgekeurd door meerdere leiders van diverse huiskerken en de door de staat gecontroleerde Drie-Zelfkerk. Zij achten het geloof van De Kerk

van Almachtige God, namelijk dat Almachtige God de Wederkomst van Christus is, kettters.

Sinds de opname op de *xie jiao*-lijsten wordt De Kerk van Almachtige God in China streng vervolgd. In 2000 vertrokken Zhao en Yang naar de Verenigde Staten, alwaar ze op 6 september arriveerden en in 2001 politiek asiel verkregen. Vanaf dat moment wonen ze in New York en sturen ze de beweging van daaruit aan. Begin 2009 werd He Zhexun, die op het vasteland van China de leiding had over de beweging, door de Chinese autoriteiten gearresteerd. Op 17 juli 2009 werd Ma Suoping (1969-2009), de vrouw die de rol van He Zhexun had overgenomen, ook door de Chinese politie gearresteerd. Zij overleed in hechtenis. De Kerk van Almachtige God geeft periodiek statistieken vrij en claimt dat er tussen 2011 en 2013 meer dan 300.000 leden zijn gearresteerd. Het is onmogelijk deze cijfers te verifiëren, maar wanneer de frequente verwijzingen in de Chinese anti-*xie jiao* propaganda en andere officiële bronnen over “succesvolle” campagnes tegen de KAG in overweging worden genomen, is dit aantal niet ongeloofwaardig. De kerk meldt ook dat veel van haar leden in China zijn gemarteld, en sommigen in hechtenis onder verdachte omstandigheden zijn overleden.

Ondanks de overheidsrepressie en de vijandigheid van sommige leiders van de traditionele christelijke kerken, groeide De Kerk van Almachtige God. Volgens de officiële Chinese bronnen telde de beweging in 2014 vier miljoen leden (Ma 2014). Met de huidige situatie in China is het verifiëren van deze cijfers lastig. Niettemin menen de deskundigen dat het aantal van 4 miljoen is overschat. Na de McDonald's-moord in 2014 (zie de paragraaf *Controverses* hieronder), is de onderdrukking geïntensiveerd en zijn duizenden leden ontsnapt naar het buitenland. Gevluchte leden hebben, naast de kerken die al in Hong Kong en Taiwan waren gevestigd, kerken gesticht in Zuid-Korea, de Verenigde Staten, Italië, Canada en andere landen.

Net zoals het Tibetaans boeddhisme kent de vervolging en bijgevolg de verspreiding van de KAG twee onbedoelde bijwerkingen. Ten eerste heeft het tot globalisering van de beweging geleid: ook niet-Chinezen in Zuid-Korea, de Verenigde Staten en elders hebben zich bij de KAG aangesloten, wat niet wegneemt dat in de meeste gemeenschappen de etnische Chinezen nog steeds in de meerderheid zijn. Ten tweede heeft het tot een onverwachte bloei van artistieke creativiteit geleid (Introvigne 2017b).

De KAG-theologie bevat een doctrine van schoonheid. Door de vervolging zijn de leden in China beperkt in hun mogelijkheden om daar artistieke expressie aan te geven. De leden buiten China, die hun religie vrij en openlijk kunnen belijden, hebben daarentegen tussen 2014 en 2017 circa 2.000 schilderijen en 50 films gemaakt (en meer dan 600 religieuze video's geproduceerd). Terwijl de schilderijen vooral zijn bedoeld voor het gebruik in de films en video's, of worden gebruikt om de plaatsen van aanbidding van De Kerk van Almachtige God te verfraaien, hebben de films een groter publiek bereikt. Sommige zijn in het circuit van christelijke filmfestivals getoond, een milieu dat ongetwijfeld theologisch sterk verschilt van de theologie van De Kerk van Almachtige God. Niettemin zijn enkele KAG-films, waaronder het muzikale *Xiaozhen's Story* en de docudrama *Chronicles of Religious Persecution in China*, met belangrijke prijzen onderscheiden (Introvigne 2017b).

De leer

Het geloof van De Kerk van Almachtige God bestaat voor een belangrijk deel uit de boodschappen van Almachtige God. Een groot gedeelte van de meer dan een miljoen woorden is vastgelegd in *Het Woord verschijnt in het vlees*, dat in 1997 voor het eerst is gepubliceerd. Voor de KAG is *Het Woord verschijnt in het vlees* een normatief boek, tezamen met “wat de Geest tegen de gemeenten zegt” (*Openbaring* 2:7, 11, 17; 3:12) en de waarheden die zijn uitgedrukt door “de Geest van de waarheid” (*Johannes* 16:13) in de laatste dagen, zoals geprofeteerd in de Bijbel (De Kerk van Almachtige God 2018b).

De kerk erkent iemand als lid wanneer hij echt in God gelooft, “goede menselijkheid” heeft en zeker ervan is dat Almachtige God in onze dagen de teruggekeerde Jezus is. Volgens de kerk is China het land waar Jezus Christus, de “oosterse bliksem”, is wedergekeerd en waar de grote, vuurrode draak uit het boek *Openbaring* zich manifesteert in de schijn van de Chinese Communistische Partij.

Almachtige God is gekomen om het Derde Tijdperk van de mensheid in te wijden: het Tijdperk van het Koninkrijk. Dit tijdperk volgt na het Tijdperk van de Wet en het Tijdperk van Genade.

Het Tijdperk van Wet, dat de periode van het Oude Testament beslaat, duurde 4.000 jaar, namelijk vanaf de val van de mensheid (die volgens de letterlijke interpretatie van de Bijbel vermoedelijk 6.000 jaar geleden plaatsgevond) tot aan de geboorte van Jezus van Nazareth. In deze periode openbaarde God zichzelf als Jehova en gaf hij de Israëlieten zijn tien geboden. De zondige aard van de mensen rechtvaardigde Gods toorn: van de verdrijving van Adam en Eva uit de Hof van Eden tot aan de zondvloed en meer. Toch heeft God ook zijn liefde geopenbaard en gemanifesteerd. De Kerk van Almachtige God benadrukt verschillende details uit de Bijbel. Het verhaal van Adam en Eva laat bijvoorbeeld zien hoe belangrijk de kleding was waarmee Adam en Eva zichzelf konden bedekken, omdat ze zo hun nieuw ontdekte schaamte van naaktheid konden overwinnen. Volgens het boek *Genesis* (3:21) had God die kleding met zijn eigen handen gemaakt. Ondanks hun zonde, hield God zoveel van hen dat hij persoonlijk voor hun kleding zorgde. De Kerk van Almachtige God citeert ook het feit dat na de zondvloed de regenboog aan Noach en zijn gezin verscheen, die Gods belofte symboliseerde dat hij zijn volk niet zou vernietigen. Nog altijd verschijnen er regenbogen om de mensen te helpen herinneren aan de liefde van God.

Het Tijdperk van Genade werd ingehuldigd door de geboorte van Jezus. Voordat hij zijn werk begon, was Jezus God geïncarneerd in de vorm van een “normaal mens”. Zijn goddelijkheid werd pas duidelijk toen hij formeel met zijn werk begon. Met Jezus’ offer aan het kruis werden de zonden van de mens vergeven, maar hun zondige aard werd niet uitgeroeid: “Nadat deze fase van het werk was volbracht, zagen mensen weliswaar dat God grote heerlijkheid had verworven, maar dit was niet Zijn volle heerlijkheid. Het was slechts één deel van Zijn heerlijkheid, dat Hij door Jezus had verkregen. Hoewel Jezus alle moeilijkheden kon verdragen, nederig en verborgen kon blijven, gekruisigd kon worden voor God, verwierf God maar één deel van Zijn heerlijkheid, en Zijn heerlijkheid werd in Israël verkregen. God heeft nog een ander deel van heerlijkheid: naar de aarde komen om daadwerkelijk te werken en een groep mensen te vervolmaken” (De Kerk van Almachtige God 2018b).

In het Tijdperk van het Koninkrijk is God in China vlees geworden en bereikt hij het andere deel van zijn glorie. Dit werk is definitief: na Almachtige God zal er geen nieuwe incarnatie van God komen. In de laatste dagen is het doel van Almachtige God om de zondige natuur van de mensen uit te roeien. Wanneer een groep gelovigen is vervolmaakt, de rechtvaardigen zijn erkend en de goddelozen

ontmaskerd, zal het werk van Almachtige God ten einde komen en zullen God en mensen de eeuwige rust binnengaan (zie de paragraaf *Millennialisme*).

Een belangrijk, maar vaak over het hoofd gezien aspect van de KAG is haar leer van schoonheid. Schoonheid is een intrinsiek kenmerk van de woorden van Almachtige God, die unaniem worden omschreven als “magnifiek en ontroerend” (De Kerk van Almachtige God 2018b). De aanwezigheid van Almachtige God op aarde is niet alleen theologisch doorslaggevend, het creëert ook ongekennde schoonheid. Dit is een van de onderscheidende kenmerken van het nieuwe koninkrijk van God (De Kerk van Almachtige God 2018a). *Het Woord verschijnt in het vlees* noemt de “meelijwekkende staat” van degenen buiten het nieuwe koninkrijk, zij zijn verstoken van deze schoonheid, “grijpen naar hun hoofden, huilen, kijken naar de prachtige landschappen in het koninkrijk, maar zijn niet in staat om binnen te gaan” (De Kerk van Almachtige God 2018b; ook de volgende citaten komen hieruit).

De gelovigen reageren op deze goddelijke schoonheid door schoonheid op aarde te maken. Om te beginnen manifesteert zich dit in het leven van de gelovigen zelf. De onvermoeibare activiteiten van de discipelen van Almachtige God is in zichzelf al “mooi”. Dan volgt een wonder: de natuur reageert op de inspanningen en gebeden van de gelovigen en wordt ook mooier. “Als mensen veel lof geven voor mijn aangezicht, word ik verhoogd onder alle dingen, waardoor de bloemen op aarde mooier worden onder de hete zon. Het gras wordt groener en de wolken aan de hemel lijken blauwer.” (NB Almachtige God, belichaamd in een vrouw, spreekt altijd over zichzelf in de hij-vorm. Ter benadrukking van het feit dat Almachtige God dezelfde is als die zich als Jehovah heeft geopenbaard en die zich heeft gemanifesteerd in Jezus Christus, doen de KAG-leden dit eveneens. Dit feit is belangrijker dan het geslacht van het lichaam waarin God in onze tijd is geïncarneerd.)

Schoonheid wordt ook gecreëerd door Almachtige God op artistieke wijzen “grote lof te bieden”. De boodschappen van Almachtige God noemen “de mooiste liederen”, maar binnen de geloofsgemeenschap volgde na muziek al snel de beeldende kunst.

Millennialisme

De Kerk van Almachtige God kenmerkt zich door millennialisme. We leven nu in het Tijdperk van het Koninkrijk, daarna zal het Tijdperk van het Duizendjarig Koninkrijk komen: “Hoe zie je de visie van het Duizendjarig Koninkrijk? Sommige mensen denken daar veel over na en zeggen dat het Duizendjarig Koninkrijk duizend jaar op aarde zal duren. Als de oudere leden van de kerk dus ongehuwd zijn, moeten ze dan trouwen? Ons gezin heeft geen geld, moet ik nog geld gaan verdienen? ... Wat is het Duizendjarig Koninkrijk? Weten jullie dat? Mensen zien gebrekkig en worden zwaar beproefd. Het Duizendjarig Koninkrijk moet in feite nog officieel komen. Gedurende de fase waarin mensen worden vervolmaakt, is het Duizendjarig Koninkrijk niet meer dan een microkosmos. In de tijd van het Duizendjarig Koninkrijk waar God over spreekt, is de mens vervolmaakt.”

De uitdrukking “het Duizendjarig Koninkrijk is gekomen” is een profetie, “analoog aan de voorspelling van een profet, waarin God profeteert wat er in de toekomst gaat gebeuren”.

In het Tijdperk van het Koninkrijk spreekt Almachtige God “om mensen te vervolmaken, te zuiveren wat er vuil in hen is, en ze heilig en rechtvaardig te maken voor Gods aangezicht”. Tijdens deze noodzakelijke zuiveringsperiode is het Duizendjarig Koninkrijk slechts een “microkosmos”, die als een belofte leeft in de gelovigen. Alleen “wanneer de dag komt waarop mensen door God worden vervolmaakt, en zij zich aan Hem kunnen overgeven, God volledig kunnen gehoorzamen, en hun vooruitzichten en lot in de handen van God laten, heeft God het tweede deel van Zijn heerlijkheid geheel en al verworven”.

In dit stadium zal Gods “werk in het vasteland China tot een einde [komen]. Met andere woorden: wanneer zij die door God waren voorbestemd en gekozen vervolmaakt zijn, wordt God verheerlijkt”. De kerk gelooft niet dat de persoon die men aanbidt als Almachtige God voor eeuwig op aarde zal leven. De terugkeer naar de hemel van Almachtige God zou betekenen dat het zuiveringswerk tot een einde komt. De rampen geprofeteerd in *Openbaring* zullen in de vorm van aardbevingen, oorlogen en hongersnoden volgen. Maar Planeet Aarde zal niet worden vernietigd. Het zal het eeuwige huis worden van Gods gezuiverde volgelingen. Niet alle leden van De Kerk van Almachtige God zullen de rampen

overleven en voor eeuwig leven, alleen degenen die gezuiverd zijn door Gods werk zullen overleven.

Van de rampen geprofeteerd in de Bijbel kennen we de details niet. Evenmin kennen we exacte data. Sommige leden van De Kerk van Almachtige God ontwikkelden echter belangstelling voor de zo genoemde Maya-prophetieën die voor 2012 het einde van de wereld voorspelden (zie hieronder *Controverses*). Zij werden berispt door de leiders: het was niet consistent met de theologie van de KAG. Almachtige God kondigt niet het einde van de wereld aan, maar de transformatie ervan. En die transformatie zal niet plaatsvinden voordat het werk van Almachtige God op aarde is voltooid.

“Tijdens het Tijdperk van het Duizendjarig Koninkrijk zullen mensen al vervolmaakt zijn en zal de verdorven gezindheid in hen gezuiverd zijn. In die tijd zullen de door God gesproken woorden mensen stap voor stap leiden en alle mysteries van Gods werk openbaren vanaf de schepping tot nu toe. Zijn woorden zullen mensen vertellen over Gods daden in elk tijdperk en op elke dag, hoe Hij mensen innerlijk leidt, het werk dat Hij doet in het spirituele rijk, en ze zullen hen de dynamiek van het spirituele rijk uiteenzetten.” Het zichtbare teken dat het Tijdperk van het Duizendjarig Koninkrijk is aangebroken, zal zijn wanneer alle volkeren “onder Gods naam” bijeenkomen en “Gods woorden lezen”. Zo’n situatie is duidelijk nog niet gerealiseerd.

Zodra de verdorven natuur is uitgeroeid, zullen de “heiligen” die door God zijn vervolmaakt eeuwig in het Koninkrijk leven, omringd door vrede en schoonheid. Zoals Almachtige God onthulde, zal alles wat mooi en puur is in deze wereld overleven: “Dit leven, deze pracht, bestaan sinds onheuglijke tijden tot in de eeuwigheid en zullen nooit veranderen. Dit is het leven in het koninkrijk.” De Kerk van Almachtige God gelooft dat dit millenniumscenario de profetie in het boek *Openbaring* zal vervullen: “Er zal niets meer zijn waarop nog een vloek rust. De troon van God en van het lam zal daar in de stad staan. Zijn dienaren zullen hem vereren en hem met eigen ogen zien, en zijn naam staat op hun voorhoofd. Het zal er geen nacht meer zijn en het licht van een lamp of het licht van de zon hebben ze niet nodig, want God, de Heer, zal hun licht zijn. En zij zullen als koningen heersen tot in eeuwigheid” (*Openbaring* 22:3-5).

Sommige van deze millennialistische overtuigingen zijn aan de orde gebracht in de prijswinnende muziekfilm *New Heaven and New Earth*, voltooid en uitgebracht in 2016.

Gebruiken

Er is geen formele liturgie in De Kerk van Almachtige God, noch zijn er sacramenten zoals de doop of eucharistie. De Kerk van Almachtige God gelooft dat haar leden tijdens hun samenkomsten hem moeten aanbidden “in geest en in waarheid” (*Johannes 4:24*). De traditionele christelijke sacramenten zijn gebruiken van het Tijdperk van Genade en daarvoor is in het Tijdperk van het Koninkrijk geen plaats.

Dit betekent niet dat samenkomen onbelangrijk is. Leden van de KAG *fellowshipen* tijdens bijeenkomsten, bespreken woorden van Almachtige God, luisteren naar een preek, delen getuigenissen, of zingen samen. De rijkdom van het religieuze leven staat in schril contrast met de minimalistische stijl van aanbidding. Er bestaat geen vaste structuur voor het religieuze leven. De frequentie en de duur van samenkomsten is afhankelijk van de behoeften van de leden, en wordt mede afgestemd op de mogelijkheden van de lokale gemeenschap. Sommige gelovigen kunnen besluiten om als voltijdzending te dienen (iets wat in veel religieuze organisaties voorkomt).

Soms klagen families en tegenstanders dat de routine van *fellowshipping* teveel tijd kost en gelovigen afleidt van hun seculiere bezigheden. Zulke kritiek wordt weerlegd door te uit te leggen dat de leer hen betere christenen en betere gezinsleden maakt. Het helpt hen om beter met familie en verwanten om te gaan.

Fellowshipping wordt tegenwoordig vaak gedaan via het internet. Hierdoor gebeurt het dat gelovigen uit verschillende landen, soms zelfs verschillende continenten, samen een gemeenschap vormen. Leden ervaren dit als opwindend. Ze merken dat ze de gelegenheid krijgen om te praten en hun mening te uiten, wat contrasteert met hun passieve houding in relatie tot de predikanten van de traditionele kerken.

Controverses

Van twee kanten wordt De Kerk van Almachtige God beschuldigd van ernstige misdrijven: de Chinese overheid en andere christelijke kerken. In de media zijn vier beschuldigingen het meest genoemd.

De belangrijkste van deze vier stond in het middelpunt van een BBC World Service nieuwsbericht (Gracie 2014). Het betreft de moord op 28 mei 2014 in een McDonald's restaurant in de stad Zhaoyuan, in de provincie Shandong. Zes 'zendelingen' waren deze McDonald's binnengegaan en hadden de aanwezige klanten om hun mobiele telefoonnummers gevraagd. De 37-jarige verkoopster Wu Shuoyan (1977-2014) weigerde de hare te geven. Daarop identificeerden de 'zendelingen' haar als een "kwade geest" en sloegen haar dood (Introvigne 2017a).

Chinese autoriteiten beweerden dat de daders lid waren van De Kerk van Almachtige God. Deze claim is overgenomen en herhaald door belangrijke westerse media. Echter, de deskundigen die de gelegenheid hebben gekregen om documenten van de rechtszaak te bestuderen, concludeerden dat de groep die Wu vermoordde weliswaar de naam "Almachtige God" gebruikte, maar geen deel uitmaakte van De Kerk van Almachtige God. In feite geloofde de groep in een andere Almachtige God, namelijk hun twee vrouwelijke leiders: Zhang Fan (1984-2015), die is geëxecuteerd, en Lü Yingchun (Introvigne 2017a; Introvigne en Bromley 2017).

Tijdens het proces legde Lü Yingchun duidelijk uit: "De staat noemde De Nepkerk van Almachtige God van Zhao Weishan een *xie jiao*, en wij noemen hen 'kwade geesten'. Alleen Zhang Fan en ik, de 'eerstgeboren zonen', kunnen de echte 'Kerk van Almachtige God' vertegenwoordigen. Zhang Fan en ik zijn de unieke woordvoerders van de echte 'Almachtige God'. De regering heeft Almachtige God, waar Zhao Weishan in gelooft, vervolgd, maar niet de 'Almachtige God' die wij noemen. Zij zijn nep-'Almachtige God', terwijl wij de echte 'Almachtige God' zijn" (*The Beijing News* 2014).

Op haar beurt verklaarde Zhang Fan: "Tot nu toe waren alleen mijn vader, mijn jongere broer, mijn jongere zus, Lü Yingchun, Zhang Qiaolian en ik aanhangers van de echte 'Almachtige God'. In 2010 was ik de 'eerstgeboren zoon' van 'Almachtige God'. Ik werd 'God zelf' omdat ik afgelopen mei van de Hemel de autoriteit verkreeg om 'kwade geesten' te doden. Over 'God zelf' gesproken, dat

wil zeggen: ik ben God in stof [*substance*]. Lü Yingchun is ook God in stof” (*The Beijing News* 2014).

De tweede vaak gehoorde kwestie vond plaats op 24 augustus 2013. Die dag stak een vrouw in Shanxi de ogen uit van een jonge jongen genaamd Guo Bin. (De jongen haalde later wederom de internationale pers doordat bij hem een oculaire prothese-operatie succesvol is uitgevoerd.) Sommige Chinese media schreven de misdaad toe aan leden van De Kerk van Almachtige God. Uit de bronnen blijkt echter dat de misdaad werd gepleegd door de tante van Guo Bin, een geestelijk gestoorde vrouw die later zelfmoord heeft gepleegd en niets met De Kerk van Almachtige God van doen had. Feitelijk begonnen de Chinese anti-sekte bronnen pas in juni 2014 de ooguitsteking met De Kerk van Almachtige God in verband te brengen. Dit ving aan ná de McDonald’s-moord, en tien maanden nadat de lokale politie in Shanxi de zaak had afgesloten met de conclusie dat de tante de enige dader was (Folk 2017b).

De derde beschuldiging hangt samen met het wereldwijde 2012 fenomeen, dat is gebaseerd op profetieën die zijn toegeschreven aan de Maya-beschaving. De Kerk van Almachtige God is beschuldigd van het voorspellen van het eind van de wereld in 2012, wat in heel China rellen en zelfs misdaden veroorzaakte. Dit is door de Chinese autoriteiten als een rechtvaardiging aangevoerd om een groot aantal leden van de kerk te arresteren. De Australische deskundige Emily Dunn merkte in de eerste wetenschappelijke studie gewijd aan De Kerk van Almachtige God op dat, zoals zoveel Chinezen, sommige “leden van Oosterse Bliksem de Maya-profetie hadden omarmd”, maar dat zij dit “blijkbaar zonder sanctie van de zelfverklaarde leiders van de beweging hebben kunnen doen”, aangezien die leiders de “Maya” en andere theorieën over het einde van de wereld als onjuist verklaren (Dunn 2015b, 95).

Het geloof dat de wereld zou eindigen in 2012 is niet in overeenstemming met de theologie van De Kerk van Almachtige God. De KAG stelt dan ook dat de flyers en een brochure die op Chinese anti-*xie jiao*-websites staan afgebeeld als “bewijs” van hun 2012-profetieën, gemanipuleerde informatie zijn: bestaand KAG-materiaal zou met behulp van photoshop en andere technieken zijn bewerkt. In het Verenigd Koninkrijk is ook een misleidende website opgezet, “Church of Almighty God UK”, www.chinesetouk.co.uk. Pogingen van De Kerk van Almachtige God om die site te laten verwijderen, zijn tot op heden op niets uitgelopen. Om deze onjuiste berichtgevingen aan de kaak te stellen, heeft de

KAG een “Verklaring betreffende websites die De Kerk van Almachtige God imiteren” opgesteld (The Church of Almighty God 2017a).

Als vierde zijn er de beschuldigingen van christelijke kerken. Zij hebben De Kerk van Almachtige God zowel “ketterij” als “schapendiefstal” verweten. In 2002 zouden KAG-leden 34 leiders van het China Gospel Fellowship, een van de grootste huiskerken in China, hebben gekidnapt met het doel hen te bekeren (Shen en Bach 2017). Terwijl een aantal christenen in het Westen deze beschuldiging geloofwaardig achten, weerlegt De Kerk van Almachtige God de aantijgingen door op inconsistenties in het verhaal te wijzen en op te merken hoe vreemd het is dat niemand voor de gepleegde misdaad is gearresteerd of berecht. De KAG concludeert dat het China Gospel Fellowship heeft geprobeerd door middel van een verzonnen ontvoeringsverhaal kwaad licht op de KAG te werpen, omdat veel van haar eigen leden, inclusief nationale leiders, zich tot de KAG hadden bekeerd (The Church of Almighty God 2017b; Introvigne 2018).

Bovenstaande misleidende berichtgevingen hebben ertoe geleid dat leden van De Kerk van Almachtige God die naar Zuid-Korea en andere landen waren gevlucht, een vluchtelingenstatus is ontzegd. De autoriteiten in die landen beweren dat er onvoldoende bewijs is dat KAG-leden worden vervolgd. Sommige internationale experts gaan hier tegenin en stellen dat De Kerk van Almachtige God als beweging wel degelijk wordt vervolgd. Dit is voldoende om gevluchte KAG-leden als echte asielzoekers te beschouwen en voor hen ongunstige beslissingen zijn derhalve ongerechtvaardigd (Šorytė 2018).

Getuigenissen

Verschillende leden van De Kerk van Almachtige God die in China zijn vervolgd, hebben tijdens internationale conferenties, persconferenties en op internet getuigenissen gepresenteerd. Sommige hiervan zijn door onafhankelijke mensenrechtenorganisaties als geloofwaardig beoordeeld en op hun internetsites gepubliceerd. Hieronder geef ik géén samenvatting van zulke ervaringen, maar geef ik vier persoonlijke bekeringsverhalen weer.

Ann, een Amerikaanse bekeerling, was opgevoed als Jehova’s Getuige: “Over de jaren heb ik gezien dat overal ter wereld rampen steeds meer toenemen en dat mensen meer en meer in paniek raken en corrupt worden. In het licht van de

grote rampen en verschillende tekenen van de laatste dagen die in *Openbaring* worden genoemd, raakte ik in mijn hart steeds meer ervan overtuigd dat de laatste dagen zijn aangebroken, en dat de kleine boekrol [van *Openbaring* 10:10] nu wel geopend moet zijn. Maar hoe is het geopend?” Ann vond bij de Jehova’s Getuigen geen overtuigende antwoorden op haar vragen en sloot zich aan bij een pinkstergemeente. Toen ze daar een predikant naar details over de laatste dagen vroeg, luidde zijn antwoord: “Dit zijn allemaal mysteries en je hoeft het niet te weten.” Opnieuw teleurgesteld keerde ze terug naar de Jehova’s Getuigen, maar plaatste ook haar twijfels op facebook.

Een lid van De Kerk van Almachtige God genaamd Danny reageerde hierop: “God is gekomen om Zijn werk op aarde te doen en sprak woorden om de mens in de laatste dagen te oordelen en te zuiveren. Ik ken een zuster die meer kennis heeft van Gods werk van de laatste dagen. Als je wilt, kan ik haar uitnodigen om een ontmoeting en *fellowship* met ons te hebben en te praten over hoe de kleine boekrol, die is geprofeteerd in *Openbaring*, is geopend.” Opmerkelijk is, vooral doordat het patroon zich herhaalt in de verhalen van andere westerse bekeerlingen, dat het *fellowshipping* met de ervarener zuster Flora plaatsvond via facebook. Flora overtuigde Ann ervan dat “*Het Woord verschijnt in het vlees*, zoals uitgedrukt door Almachtige God in de laatste dagen, precies de kleine boekrol is die door het Lam is geopend en die in de Bijbel wordt genoemd” en dat het alle waarheden bevat die we moeten weten over de laatste dagen.

Na het lezen en “zorgvuldig onderzoeken” van de woorden van Almachtige God, bekeerde Ann zich en concludeerde: “Ik heb vastgesteld dat Almachtige God echt de terugkeer van de Here Jezus is. Hij heeft de boekrol geopend en alle mysteries onthuld. Ik heb geen moment verloren laten gaan om het evangelie te prediken aan mijn familie; zowel mijn moeder als mijn echtgenoot zijn voor God gekomen. Hoe gelukkig zijn we! Later zal ik ook aan mijn dochter en vrienden prediken. Ik zal Gods woorden verkondigen en ik wil oprecht vanuit mijn hart zeggen: Zie! De boekrol is geopend!” (“Ann” 2017).

Max werd geboren in de Verenigde Staten, maar verhuisde kort daarna met zijn ouders naar het thuisland van zijn ouders, China. Als veertienjarige kwam Max naar de Verenigde Staten terug om er naar de middelbare school te gaan. Hij maakte zich grote zorgen toen hij hoorde dat zijn moeder in China zich had bekeerd tot De Kerk van Almachtige God. Op zoek naar informatie vond hij verschillende websites die de beweging beschreven als een sekte die zich schuldig

heeft gemaakt aan ernstige misdaden. Hij bezocht zijn moeder en kon haar overtuiging dat Jezus Christus ditmaal was geïncarneerd als een vrouw niet accepteren. Zijn moeder herhaalde aan Max de woorden van Almachtige God: “Ieder stadium van het werk dat God doet, heeft een eigen praktische betekenis. Destijds, toen Jezus kwam, was Hij man. Maar dit keer is God als vrouw gekomen. Hieruit kun je concluderen dat God zowel de man als de vrouw heeft geschapen ten behoeve van Zijn werk en dat Hij geen onderscheid maakt tussen de geslachten.” Max was nog niet overtuigd. Maar geleidelijk aan begon hij het idee te accepteren, vooral doordat hij *fellowshipte* met leden van de KAG en vond dat zij “normale” en aangename mensen waren, niet de gewelddadige “sekteleiden” zoals afgebeeld op de anti-cult websites. Toch hij was nog steeds verontrust over de misdaden waarvan de kerk wordt beticht.

Door een theologische beschouwing overwon hij tenslotte zijn twijfels. In de laatste dagen, zo leerde hij, “zijn onder de leiding van Gods woorden steeds meer mensen in staat om de kwade krachten te onderscheiden die uit Satan voortkomen. Ze zien ook duidelijk de satanische en demonische essentie van de leiders van de [traditionele] religieuze wereld en het atheïstische politieke regime van de Chinese Communistische Partij. [...] Zal Satan gewoon niets doen als God komt om het werk te doen om de mens te redden en te helpen zich af te scheiden van Satans duistere invloed? Het is niet bereid om verslagen te worden. Om met God over Gods uitverkoren volk te wedijveren, zal het tot het einde vechten. De religieuze wereld en het satanische CCP-regime werken samen. Via internet en andere media verspreiden ze zonder scrupules geruchten over De Kerk van Almachtige God, en besmeuren ze die naam om diegenen te misleiden die de waarheid niet hebben of niet kunnen onderscheiden. Ze proberen om voor altijd de controle over de mensheid te verkrijgen.” Maar uiteindelijk zullen ze worden verslagen (“Max” 2017).

De twee elementen, het ontdekken van De Kerk van Almachtige God via facebook en het feit dat ze oorspronkelijk verontrust zijn door de negatieve informatie op internet, maken ook deel uit van de ervaring van Tina en Charlie, een Amerikaans echtpaar dat hun eigen kleine bedrijf in Arizona heeft. Ik heb hen na hun bekering persoonlijk geïnterviewd. Tina, niet religieus, was nieuwsgierig naar de toekomst van de mensheid en de oorzaken van de huidige problemen. Ze ontdekte De Kerk van Almachtige God op facebook en begon met *fellowshipping*. Haar dochter en man waren aanvankelijk bang dat ze teveel tijd

aan haar religieuze activiteiten zou besteden. Ook lazen ze op het internet dat De Kerk van Almachtige God een gevaarlijke sekte was. Tina vroeg hen echter of ze sinds haar *fellowship* een betere of slechtere moeder of echtgenote was geworden. Ze gaven toe dat ze kalmer, liefdevoller en zorgzamer leek. Haar dochter bleef sceptisch, maar haar man Charlie werd overgehaald om *Het Woord verschijnt in het vlees* te lezen en concludeerde dat hij “deze woorden niet kon ontkennen”. Een enthousiaste Tina overwoog de zaak te verlaten en naar New York te gaan om als voltijdzending voor de kerk te gaan werken. Maar anders dan de stereotypering van de De Kerk van Almachtige God doet vermoeden, kreeg ze te horen dat het haar plicht was om bij haar familie te blijven. Ze ontmoet nog steeds weerstand in de zin van beschuldigingen zoals “ze is lid van een sekte geworden”. Maar Tina en Charlie onderhouden een goede relatie met hun dochter en burens, en zijn overtuigd dat sommigen uiteindelijk in Almachtige God zullen geloven, niet door hun aandringen, maar door hun voorbeeld, hartelijkheid en *good grace*.

“Christopher” (niet zijn echte naam) was een voorganger van het International Christian Life Center (ICLC) op de Filippijnen. Zijn getuigenis is theologischer van aard in vergelijking met die van de vorige drie. Christopher geloofde een goede en doeltreffende christelijke voorganger te zijn, maar zelfs na jaren van dienstbaarheid aan zijn kerk, beschouwde hij zichzelf nog steeds als een zondige en minder dan vervolmaakt mens. Zo verloor hij tegenover zijn familie gemakkelijk zijn geduld. Hoe was dit mogelijk? Hij was er toch ook vast van overtuigd te zijn gered door Jezus? Toen hij op internet naar iets zocht, vond hij bij toeval een website van De Kerk van Almachtige God. Hij raakte geïnteresseerd in de leer van de kerk en nam contact op.

Wat hem overtuigde, was de leer van de twee stadia van redding en het idee dat “gered” en “gezuiverd” worden verschillende concepten zijn. “Ik moet begrijpen dat gered worden betekent dat iemand de redding van Jezus heeft ontvangen en niet langer [...] veroordeeld zal worden voor het overtreden van de wet. Het betekent niet dat hij volledig is gezuiverd.” De zondige dispositie blijft en wordt nu uitgeroeid door de tweede verschijning van Christus als Almachtige God in de laatste dagen.

“Ik geloof al zo lang in de Heer”, redeneerde Christopher, “ik gaf vaak preken aan gelovigen, disciplineerde mijn lichaam en toch kon ik de weg van de Heer niet bewandelen. Ik leefde in zonde en was niet in staat hier vanaf te komen. Ik voelde

me dag na dag geïrriteerd en miserabel. Maar eindelijk heb ik begrepen dat wanneer mensen in de laatste dagen Gods werk van oordeel en kastijding niet ervaren, ze nooit op eigen kracht van de slavernij en boeien van de zonde af kunnen komen. Nu heb ik het pad gezien om zuivering en de ware redding te bereiken. Ik ben God zo dankbaar voor zijn genade en redding voor mij. [...] Gods werk is zo praktisch” (“Christopher” 2016).

Bronverwijzingen

- “Ann”. 2017. “Behold! The Scroll Has Been Opened!—Return to God.” Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://www.findshepherd.com/hold-the-scroll-has-been-opened.html>.
- “Christopher”. 2016. “A Pastor’s Spiritual Confession.” Geraadpleegd op 9 februari 2018. https://www.findshepherd.com/a-pastor_s-spiritual-confession.html.
- De Kerk van Almachtige God. 2018a. “Een korte toespraak over ‘Het Duizendjarig Koninkrijk is gekomen’.” Nederlandse vertaling. Geraadpleegd op 11 maart 2019. <https://nl.kingdomsalvation.org/brief-talk-millennial-kingdom-has-arrived.html>.
- De Kerk van Almachtige God. 2018b. *Het Woord verschijnt in het vlees*. Nederlandse vertaling. Geraadpleegd op 11 maart 2019. <https://nl.kingdomsalvation.org/the-word-appears-in-the-flesh.html>.
- Dunn, Emily. 2015. *Lightning from the East: Heterodoxy and Christianity in Contemporary China*. Leiden: Brill.
- Folk, Holly. 2017. “‘Cult Crimes’ and Fake News: Eye-Gouging in Shanxi.” *The Journal of CESNUR* 1(2):96-109. DOI: 10.26338/tjoc.2017.1.2.5.
- Folk, Holly. 2018. “Protestant Continuities in The Church of Almighty God.” *The Journal of CESNUR* 2(1):58-77. DOI: 10.26338/tjoc.2018.2.1.4. [Nederlandse vertaling “Protestantse continuïteit in De Kerk van Almachtige God”. DOI: 10.26338/tjoc.2018.suppl.dutch.2.1.]
- Goossaert, Vincent, en David A. Palmer. 2011. *The Religious Question in Modern China*. Chicago / London: University of Chicago Press.
- Gracie, Carrie. 2014. “The Chinese Cult That Kills ‘Demons’.” *BBC News*, 13 augustus. Geraadpleegd op 9 februari 2018. <http://www.bbc.com/news/world-asia-china-28641008>.

- Introvigne, Massimo. 2017a. “‘Cruel Killing, Brutal Killing, Kill the Beast’: Investigating the 2014 McDonald’s ‘Cult Murder’ in Zhaoyuan.” *The Journal of CESNUR* 1(1):61-73. DOI: 10.26338/tjoc.2017.1.1.6. [Nederlandse vertaling “‘Wrede moord, brute moord, dood het beest’: Onderzoek naar de 2014 McDonald’s ‘cultmoord’ in Zhaoyuan”. DOI: 10.26338/tjoc.2017.suppl.dutch.1.1.]
- Introvigne, Massimo. 2017b. “The Church of Almighty God and the Visual Arts.” *World Religions and Spirituality Project*, 3 december. Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://wrldrels.org/2017/12/04/church-of-almighty-god-eastern-lightning-and-the-visual-arts>.
- Introvigne, Massimo. 2018a. “Xie Jiao as ‘Criminal Religious Movements’: A New Look at Cult Controversies in China and Around the World.” *The Journal of CESNUR* 2(1):13-32. DOI: 10.26338/tjoc.2018.2.1.2.
- Introvigne, Massimo. 2018b. “Captivity Narratives: Did The Church of Almighty God Kidnap 34 Evangelical Pastors in 2002?” *The Journal of CESNUR* 2(1):100-110. DOI: 10.26338/tjoc.2018.2.1.6.
- Introvigne, Massimo, en David Bromley. 2017. “The Lü Yingchun - Zhang Fan Group.” *World Religions and Spirituality Project*, 16 oktober. Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://wrldrels.org/2017/10/16/lu-yingchun-zhang-fangroup>.
- Irons, Edward. 2018. “The List: The Evolution of China’s List of Illegal and Evil Cults.” *The Journal of CESNUR* 2(1):33-57. DOI: 10.26338/tjoc.2018.2.1.3.
- Ma, Xingrui. 2014. “马兴瑞同志在省委防范和处理邪教问题领导小组全体成员会议上的讲话” (Comrade Ma Xingrui’s Talk on the Meeting Open to All Members of the Provincial 610 Office). Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://www.adhrrf.org/china-ma-xingrui-20140709.html>.
- “Max”. 2017. “I Will No Longer Define the Gender of the Returned Lord by My Imagination.” Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://www.findshepherd.com/no-longer-define.html>.
- Shen, Xiaoming, en Eugene Bach. 2017. *Kidnapped by a Cult: A Pastor’s Stand Against a Murderous Sect*. New Kensington (Pennsylvania): Whitaker House.
- Šorytè, Rosita. 2018. “Religious Persecution, Refugees, and Right of Asylum: The Case of The Church of Almighty God.” *The Journal of CESNUR* 2(1):78-99. DOI: 10.26338/tjoc.2018.2.1.5.
- The Beijing News*. 2014. “山东招远血案被告自白：我就是神” (The Confession of the Defendant of the Murder Case in Zhaoyuan, Shandong: ‘I am God Himself’). 23 augustus. Samengesteld door Yan Feng. Geraadpleegd op 9 februari 2018. <http://news.sina.com.cn/c/2014-08-22/123730728266.shtml>.

The Church of Almighty God. 2017a. “Declaration Concerning Websites Imitating The Church of Almighty God.” 24 februari. Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://www.holyspiritspeaks.org/solemn-declaration>.

The Church of Almighty God. 2017b. “Statement: The Church of Almighty God Did Not Kidnap 34 Leaders of China Gospel Fellowship in 2002. The Kidnapping Incident Is Simply a Fabrication.” 18 oktober. Geraadpleegd op 9 februari 2018. <https://www.holyspiritspeaks.org/statement>.